

могло да бъде в посока на някогашния вестник на Цариградската община с общонационални функции „Съветник“, на често спираната „Македония“ или неразрешения вестник „Седмица“ на Българската екзархия²¹. Известно е, че при обсъждане на въпроса за издаване на духовно списание или вестник се приема, че Екзархията не трябва да се ангажира официално. Дават се предложения за лица, на които може да се повери редактирането. Като съпричастен на екзархийските дела, възможно е Добрович да се е опитал да създаде издание, което да компенсира, в известна степен, липсата на подобен вестник²².

Не бива да се игнорира вероятността тематичната линия на новото издание да е подсказана от Добрович, т.е. то да бъде полезно за търговското и занаятчийско българско съсловие в Цариград. На 30 май 1870 г. в. „Македония“ съобщава за предстоящата поява на две нови списания²³. След четири месеца излиза от печат първата книжка на сп. „Читалище“. Появата му е свързана с разгърналата се повсеместно борба за духовно обновление, национално самоопределение и утвърждаване. Вниманието може да бъде насочено към издаването на второто списание „Дневник“ за „промишленост, земеделие и търговия“. Новите форми на промишлено производство, развитието на консервативния селскостопански отрасъл, усъвършенстването на търговските практики и приближаването им към съвременните европейски модели изискват нови познания. Има резон един от големите български търговци в Цариград да действа за появяването на икономическо издание с всекидневна периодичност. Търговската дейност на Добрович е съсредоточена в Балкапан хан, зает от множество търговски кантори, дюкяни и складове. Макар и назован с прозвището „балкапанска цивилизация“, той е средище на икономическото, политическото и духовно обновление на българското общество. Логично е именно там да е обмислян проблемът за българско стопанско периодическо издание. „Балкапан не беше училище, не беше университет, но той и просвещаваше българите - преценява Начо Начев. Балкапан беше един вид българско консулато: който по-виден българин отивал в Цариград, трябвало да види черковата в празник, а Балкапан хан, в делник. Там той се срещал с мнозина видни български дейци и търговци, запознавал се и с други и узнавал много работи“²⁴.

Димитър Добрович поема инициативата за новия вестник с разбирането, че продуктът „всекидневник“ изисква голям професионализъм поради спецификата на списването. И затова търси съдействие от Петко Р. Славейков, който вече е натрупал значителен журналистически и издателски опит. Проучванията за намиране на редактори на изданието не са резултатни. След 1-2 месеца Славейков